

Vállalkozói engedélyek

Az okmányiroda sok esetben kiad, kiadott vállalkozói engedélyt anélkül, hogy tárgyi, eszköz- és személyi feltételek megléte tekintetében szakirányú ellenőrzés történne. Ez nem az okmányiroda hibája. A jelenlegi törvények ezt megengedik, megengedték.

Ma 85 bejegyzett mesterszakma van, melyek folytatásához szükséges vállalkozói engedély kiadásánál úgy tűnik, senkit sem érdekel az előírások betartása, betartatása, nem szereznek érvényt a törvényben előírtaknak. Különösen fontos lenne a szaktudás megkövetelése az étellel, egészséggel, közlekedésbiztonsággal kapcsolatos szakmák esetében pl. szépségipar, élelmiszeripar, autójavítás stb.

Egy kiragadott példa: az autószerelő, autó-villamosági szerelő és autó-karosszérialakatos szakmák esetében az 1/1990 (IX. 29.) KHVM rendelet szerint mestervizsga megléte szükséges a vállalkozói tevékenység végzéséhez. Annyi könnyítés lehetséges csak, hogy ha a vállalkozás tulajdonosának nincs ilyen végzettsége (mesteri cím), de egy alkalmazottjának van, akkor a vállalkozás megfelel a személyi követelményeknek.

Mesterlevél: a szakmai végzettség legmagasabb fokú elismerése, a szakma diplomája. Mestervizsga megszerzésénél a vizsgázó, – sok egyéb mellett – számot ad szakmai tudásáról, vállalkozási és pedagógiai ismeretekkel kapcsolatos tudásáról, önálló munkavégző és döntést hozó képességeiről, kreativitásáról stb. Ezen képességek hiánya nem teszi alkalmassá önálló vállalkozói tevékenység végzésére, vállalkozás vezetésére.

Rengeteg olyan működő vállalkozás van, amelyik nem felel meg az előírt követelményeknek. A „vállalkozó” kegyelem kettessel elvégzi a nem túl jó hírű szakiskolát, szakmunkás-bizonyítványt kap (szakmai tudás nélkül) és rövid időn belül önálló vállalkozást indít, noha szakmájának nem mestere, hanem sok esetben hozzá nem értő kontára.

Belgiumi szakmai útjaim során többször hallottam „a vállalkozás szabadsága minde nek felett áll” kijelentést. Node ennyire azért ne! Könyörgöm, legalább a fentebb említett szakmacsoportoknál követeljük meg a mesterlevél meglétét, ami a törvény betartása szerint, egyébként is kötelező lenne. Elég

lenne már az is, ha sikerülne érvényt szerezni a meglévő előírások betartatásának tekintetében. Ha mindenképpen példát akarunk átvenni, azt semmiképp sem az angolszász, flamand, Benelux területről vegyük, ahol minőségről nem nagyon eshet szó. Németország jó példát tud felmutatni ezen a területen is, tőlük lehet tanulni, sőt talán szükséges is. Magam is nagyon sokat profitáltam németországi szakmai útjaim során.

Tanulni soha nem szégyen és sohasem késő!

Az esetleges ellenőrzések alkalmánál sem történik szankció, a végzettséget igazoló diploma hiánya miatt. A Közlekedési Hatóság egy általam megkeresett ellenőre ez irányban feltett kérdésekre azt a választ adta, hogy a „vállalkozók” mesterlevél hiányában a következő trükköt alkalmazzák: bejelentenek egy megfelelő végzettséggel rendelkező személyt – persze csak papíron – szakmai tanácsadóként vagy szakmai felügyelőként. Ezzel nem is lenne semmi probléma, ha ez a személy teljes munkaidő alatt a műhelyben tartózkodna és felügyelné a munkafolyamatokat, szakszerűséget, minőséget. A baj ott van, hogy ez a személy csak papíron létezik, a vállalkozás szakmai kontroll nélkül végzi a tevékenységét.

Feketegazdaság

Feketegazdaság, feketemunka, fusizás: ezt én úgy értelmezem, hogy valakik vállalkozói engedély nélkül, közterhek fizetésének vállalása nélkül, anyagi haszonszerzés céljából „vállalkozói” tevékenységet folytatnak. Ez a tevékenység természetesen teljes mértékben illegális. Ezek a „vállalkozók” elveszik a munkát a közterheket fizető, számlát, garanciát adó, legális tevékenységet végző valódi vállalkozók elől.

Tehetik, hiszen a hatóságok a könnyebb megoldást választva, a legális vállalkozókat ellenőrzik és büntetik, nem pedig a feketézőket. Néhány illegális vállalkozó odáig merészkedett, hogy cégtáblát is kihelyezett, noha nem is volt vállalkozói engedélye. Utólag rájöttek, hogy így ellenőrizhetővé válnak, ezért a cégtáblát levették, viszont az „alkalmazottakat” megtartották. Igen, a hivatalosan nem is létező vállalkozások feketemunkásokkal dolgoztattak, dolgoztatnak.

Döbbenet

Nagyon nagy problémát okoz, hogy kevés a megrendelés és sok – egyre több – az elvonás. A válság minden szakterületen érezteti hatását. A fizetőképes megrendelők számának csökkenésében komoly szerepet játszik az illegális vállalkozók számának fokozatosan emelkedő száma és egyre nagyobb „bátorsága” is. A fusizók olcsóbban tudnak vállalni, hiszen őket nem terhelik közterhek, (ezeket nem sorolom fel, hiszen ez köztudott) bár sokszor kiderült, hogy nem is dolgoztak olcsóbban, mint a legális szakemberek. Az ezer sebből vérző vállalkozások kénytelenek elküldeni sokszor saját nevelésű alkalmazottaikat, kikhez érzelmi szálak is kötik őket, nem beszélve a szaktudásukról, ezzel is szaporítva a munkanélküliek táborát. A folyamatosan csökkenő megrendeléseknek ez a következménye.

Nincs jól ez így!

Minden kormány célul tűzte ki maga elé a feketegazdaság felszámolását. Sajnos ebből semmi sem valósult meg soha, mindig csak az ígélet maradt meg. A vállalkozók (csak a tisztességes és legális vállalkozókról beszélünk) folyamatosan közelítettek a szakadék felé, a különböző szankciók, megszorítások még gyorsítanak is ezen a helyzeten.

Ha a mindenkori kormány nem akarja vagy nem képes a feketegazdaságot felszámolni, de legalább nagymértékű csökkentését elérni, és továbbra is a legális vállalkozások vállára tesz újabb terheket, nem is várhatja az adóbevételek növekedését.

A tisztességes vállalkozások száma (nem csak a kényszervállalkozásoké) pedig – figyelembe véve egyre kilátástalanabb helyzetüket – folyamatosan csökkenő tendenciát fog mutatni.

EZ ELLEN FEL KELL LÉPNI!

EZ A HELYZET TARTHATATLAN.

SZÉNÁSI RÓBERT
A KÁFÉ ELNÖKE

A szerző a Magyar Kereskedelmi és Ipar-kamara alelnökével, Bihal Tamással történt személyes találkozón átadta a fenti anyagot, segítségét kérve a problémák megoldásában. Az alelnök úr megígérte, minden tőle telhetőt megtesz az ügy mielőbbi jó irányú változtatásának érdekében.